

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

ZRI.022.1.2014

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 3. 01. 2014 r.

Pan
Bartosz Arłukowicz
Minister Zdrowia

Kwasniewski Zamek Ministerstwo

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 grudnia 2013 r. (MZ-ZP-P-0212-27985-10/MM/13), poniżej przedstawiam uwagi do projektów rozporządzeń przesłanych przy ww. piśmie.

- I. W projekcie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dyssocjalnym [dalej: projekt w sprawie KOZZD], które jak wskazuje się w delegacji ustawowej (art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia i wolności seksualnej innych osób, dalej: ustawa) i w § 1 pkt 2 projektu w sprawie KOZZD, zostaną określone wymagania ogólnoprzestrzenne, sanitarne i instalacyjne, jakie muszą spełniać pomieszczenia i urządzenia Ośrodka stosownie do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych. Wobec powyższego, a także mając na uwadze, iż od 25 października 2012 r. prawem powszechnie obowiązującym jest Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169), zasadnym jest określenie w projekcie w sprawie KOZZD, iż pomieszczenia, z których będą korzystać osoby umieszczone albo osoby je odwiedzające, są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uzasadnione jest aby projekt w sprawie KOZZD, określał rozwiązania techniczne w tej mierze.
- II. Ustawa w art. 29 ust. 1 wskazuje, iż *osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku ma prawo, za zgodą kierownika Ośrodka, do kontaktu z innymi osobami za pośrednictwem*

telefonu lub innych środków teleinformatycznych, a także prawo do kontaktu osobistego z osobami odwiedzającymi. Projekt w sprawie KOZZD nie przewiduje wśród pomieszczeń, które znajdują się w Ośrodku, sali widzeń czy sali odwiedzin, w szczególności takiej która będzie przystosowana do odwiedzin dzieci. Skoro projekt w sprawie KOZZD ma określać wymagania ogólnoprzestrzenne, jak i warunki zabezpieczenia Ośrodka, kwestia warunków w ww. pomieszczeniu winna być uregulowana. Projekt w sprawie KOZZD nie przewiduje również pomieszczenia, w którym osoby umieszczone będą mogły wykonywać praktyki religijne, np. kaplica ekumeniczna.

- III. Projekt w sprawie KOZZD określa w § 3 ust. 1 wykaz pomieszczeń, które znajdują się w Ośrodku, wymieniając wśród nich sale jednoosobowe przeznaczone dla osób umieszczonych, świetlicę, stołówkę, pokoje do prowadzenia terapii, pokój indywidualnych rozmów z osobami umieszczonymi, gabinet zabiegowy, pokoje i sanitariaty dla personelu. W dalszej części projektu, tj. w § 3 ust. 4 określa się jednak tylko wyposażenie i sposób zabezpieczenia sali jednoosobowej przeznaczonej dla osób umieszczonych. Wydaje się, iż projekt w sprawie KOZZD powinien także regulować sposób wyposażenia pozostałych pomieszczeń, z których będą korzystać osoby umieszczone. Nie można przyjąć, iż ten warunek spełnia zapis § 4 projektu w sprawie KOZZD, bowiem kładzie on nacisk na warunki zabezpieczenia Ośrodka, a nie wyposażenie poszczególnych pomieszczeń.
- IV. Kolejny projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie sposobu dokumentowania przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego [dalej: projekt w sprawie dokumentowania p.b.] ma stanowić wypełnienie delegacji ustawowej z art. 39 ust. 7 ustawy. Wskazany przepis stanowi, że *Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego oraz wzory dokumentów, uwzględniając potrzebę skutecznej oceny zasadności stosowania tego przymusu*. Mając na uwadze projekt w sprawie dokumentowania p.b. stwierdzić należy, iż nie zawiera on wzoru dokumentów, w których dokumentowano by zastosowanie przymusu bezpośredniego. Trzeba też wskazać, że zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 3 projektu w sprawie dokumentowania p.b. w dokumentacji medycznej odnotowuje się czas stosowania przymusu bezpośredniego oraz przyczyny jego ewentualnego przedłużenia. W celu skutecznego przeciwdziałaniu nadużyciom w stosowaniu przymusu bezpośredniego, niezmiernie ważną informacją jest również

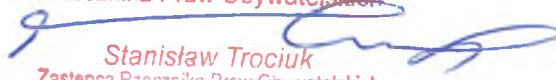
miejsce jego stosowania, co także może ułatwić ewentualną weryfikację zarzutów w tej mierze.

- V. Nie zgłaszam uwag do projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania świadczeń zdrowotnych osobom stwarzającym zagrożenie umieszczonym w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym oraz projektu rozporządzenia w sprawie wskazania zakładu psychiatrycznego wykonującego obserwację orzeczoną przez sąd.

Uprzejmie proszę o poinformowanie o działaniach podjętych przez Ministra Zdrowia w związku ze zgłoszonymi wyżej uwagami.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich